

Giải pháp phát huy hiệu quả các hoạt động ngoại khóa nhằm nâng cao năng lực ngoại ngữ cho cán bộ, công chức, viên chức của tỉnh Quảng Ninh

Nguyễn Hiền Chi*

*ThS, Trường Đào tạo cán bộ Nguyễn Văn Cừ tỉnh Quảng Ninh
Received: 10/7/2024; Accepted: 16/7/2024; Published: 7/8/2024

Abstract: *Extracurricular activities serve as a valuable tool for learners to apply language skills in authentic settings; however, it may not always be feasible for teachers to coordinate class participation in such activities. This challenge is further compounded for students who hold official positions or work in civil service. Therefore, revamping the content and structure of organizing events like galas and picnics for practicing English and Chinese can be a viable solution to enhance the quality of foreign language education in China. The Center for Foreign Languages - Informatics at Nguyen Van Cu Staff Training School emphasizes the importance of integrating practical knowledge with theoretical learning to enrich students' educational experience.*

Keywords: *Extracurricular activities, practicing English and Chinese, improve the quality of foreign language teaching and learning*

1. Đặt vấn đề

Ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh và Trung Quốc có một vị trí vô cùng quan trọng, đặc biệt đối với cán bộ, công chức, viên chức, những người đang thực thi công vụ, không chỉ là công cụ giao tiếp thông thường mà còn là điều kiện cần thiết để hoàn thành nhiệm vụ một cách tốt nhất, là thước đo hiệu quả công việc. Bởi vậy, lãnh đạo tỉnh Quảng Ninh luôn quan tâm tới đào tạo bồi dưỡng năng lực ngoại ngữ cho cán bộ, công chức, viên chức tỉnh.

Gắn với chức năng nhiệm vụ của Nhà trường, trong những năm gần đây, Trường Đào tạo cán bộ Nguyễn Văn Cừ đã phát huy hiệu quả chương trình ngoại khóa như Gala và dã ngoại thực hành tiếng Anh, tiếng Trung Quốc với cách làm mới, sáng tạo và hiệu quả. Ngoài các buổi học trực tiếp tại lớp học, hoạt động ngoại khóa cũng là một điểm nhấn với mục đích giúp học viên nâng cao năng lực ngoại ngữ nhanh và hiệu quả nhất.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Những điểm sáng tạo trong tổ chức các hoạt động ngoại khóa tại Trung tâm Ngoại ngữ - Tin học trường Đào tạo cán bộ Nguyễn Văn Cừ

Trong những năm qua, Trung tâm đã tổ chức nhiều buổi dã ngoại thực hành tiếng Trung Quốc cho các lớp tiếng Trung Quốc mở theo hình thức xã hội hóa, các Gala tiếng Trung Quốc cho những người hoạt động không chuyên trách ở thôn, bản tại các

xã khó khăn vùng biên giới, hải đảo của Tỉnh (trong khuôn khổ nhiệm vụ nghiên cứu khoa học cấp tỉnh); các buổi dã ngoại thực hành tiếng Anh và Gala tiếng Anh, ngày hội giao lưu tiếng Trung Quốc cho cán bộ, công chức, viên chức.

Đối với gala tiếng Anh và ngày hội giao lưu tiếng Hán, Ban Giám hiệu Nhà trường đã chỉ đạo Trung tâm Ngoại ngữ - Tin học đổi mới nội dung, hình thức tổ chức. Theo đó, nội dung của Gala đảm bảo tính cập nhật, thời sự, đồng thời phát huy tính sáng tạo của người tham gia. Các chủ đề liên quan đến đất nước, con người Việt Nam, tỉnh Quảng Ninh – đất và người, vịnh Hạ Long – di sản, kỳ quan thiên nhiên thế giới, chủ đề liên quan đến hội nhập quốc tế, môi trường, giao thông, giáo dục, công nghệ, thời tiết và khí hậu... được tích hợp vào nội dung Gala. Các tiểu phẩm vui, trích đoạn nhạc kịch được dàn dựng trên sân khấu của Gala tiếng Anh và tiếng Trung Quốc. Các phần trình diễn thời trang với thông điệp bảo vệ môi trường được lan tỏa. Một số trò chơi ngôn ngữ, trò chơi tập thể (team building) được triển khai hiệu quả.

Gala tiếng Anh từ năm 2020 - 2023 có nhiều điểm mới, sáng tạo, mở ra một hướng đi mới cho các hoạt động ngoại khóa ngoại ngữ. Cuộc thi “Rung chuông vàng” gồm nhiều câu hỏi hấp dẫn, thú vị liên quan đến chủ đề quê hương, đất nước, thế giới quanh ta và đặc biệt là chủ đề về Ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11

tại Gala tiếng Anh năm 2020.

Các lớp bồi dưỡng chuẩn bị các gian hàng triển lãm về thành tựu và hướng phát triển của Tỉnh với chủ đề “Quảng Ninh – hiện tại và tương lai”. Cách thuyết trình rất mở ngay tại gian hàng được bố trí ngoài trời, cùng với pano ảnh, hiện vật, sản vật... đã tạo không khí ngoại ngữ sôi động, hấp dẫn và thực sự là một bữa tiệc ngôn ngữ ấn tượng. Trò chơi tập thể với sự kết hợp của ngôn ngữ lời nói và phi lời nói được thiết kế và tổ chức ngay trên sân trường. Trò chơi thu hút số lượng lớn học viên tham gia và tạo không khí sôi nổi, gắn kết giữa các học viên. Quan trọng hơn là học viên được “học mà chơi, chơi mà học” và lượng từ vựng được mở rộng, kỹ năng nói được phát huy hiệu quả.

Gala tiếng Anh năm 2021 được tổ chức với chủ đề “Đêm hội Halloween”, gồm 2 phần thi chính: thi hóa trang - thuyết trình về Halloween và thi tài năng (vẽ tranh Halloween). Các phần thi đều được đầu tư công phu về mặt nội dung và cách thức thể hiện, mang thông điệp rõ ràng về Halloween. Ngoài ra, Gala 2021 còn có phần thi dành cho khán giả và các tiết mục văn nghệ đặc sắc, nhận được sự hưởng ứng của đông đảo học viên.

Chương trình “Giao lưu ngôn ngữ” năm 2023 cũng sôi động với các phần thi “cướp cờ” hay các tiểu phẩm đến từ các lớp tiếng Anh, tiếng Trung Quốc như tiểu phẩm “chung tay bảo vệ môi trường” hay tiểu phẩm “an toàn giao thông” và các tiết mục thuyết trình, ca múa nhạc....

Các chương trình đều đã tạo sân chơi hấp dẫn, bổ ích để các học viên chia sẻ kinh nghiệm học tập, rèn luyện nâng cao kiến thức, kỹ năng và khả năng vận dụng Tiếng Anh trong các lĩnh vực của đời sống.

Chương trình đã ngoại thực hành tiếng Anh, tiếng Trung Quốc hàng năm cũng có nhiều nội dung thiết thực, hình thức tổ chức linh hoạt và phong phú. Theo đó, học viên tham quan một số địa danh như vịnh Hạ Long, thành phố Móng Cái, Hạ Long, huyện Bình Liêu, Hoành Bồ, Vân Đồn... và cùng trải nghiệm các hoạt động du lịch kết hợp với thực hành tiếng thông qua các hoạt động như: thuyết trình, tập làm hướng dẫn viên du lịch, đóng vai trong hội thoại giữa nhân viên ngành du lịch và khách quốc tế, tham gia trò chơi ngôn ngữ, trò chơi tập thể có sự quản trò bằng tiếng Anh và tiếng Trung Quốc... Học viên hào hứng với chương trình vì được trải nghiệm thực tế, tích lũy kinh nghiệm thực tiễn, đồng thời có cơ hội nâng cao năng lực ngoại ngữ, nhất là kỹ năng nghe, nói.

2.2. Các giải pháp phát huy hiệu quả các hoạt động ngoại khóa nhằm nâng cao năng lực ngoại ngữ cho cán bộ, công chức, viên chức của tỉnh.

2.2.1. Đổi mới nội dung chương trình gala và đã ngoại thực hành tiếng

Về nội dung thuyết trình, ngoài những chủ đề quen thuộc đã được sử dụng trong các chương trình Gala cần phải đổi mới và đưa vào bài thuyết trình những nội dung mới, mang tính cập nhật, sát với thực tiễn. Nét mới trong bài thuyết trình là những đoạn hát rap, bài vè, bài đồng dao, câu hát vui để nêu bật thông điệp cần truyền tải trong bài thuyết trình. Ngoài ra, tranh, ảnh, hiện vật, sản vật... được kết hợp sử dụng sẽ tạo hiệu ứng cao trong bài thuyết trình.

Về nội dung các tiểu phẩm, trích đoạn sân khấu, mỗi tiểu phẩm hay trích đoạn cần phải truyền tải được ý cơ bản, toát lên nội dung phù hợp với chủ đề yêu cầu. Thông điệp của tiểu phẩm hay trích đoạn phải rõ nét và mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc. Câu từ phải chuẩn mực, phù hợp, đồng thời phải đảm bảo yếu tố ngôn ngữ khi dịch từ tiếng Việt sang tiếng nước ngoài.

Đối với trò chơi hiện đại và truyền thống, trò chơi ngôn ngữ, giáo viên cần phải biên tập nội dung của trò chơi cho phù hợp với chủ đề của buổi sinh hoạt ngoại khóa. Bất cứ trò chơi nào đều phải gắn liền với nội dung cần truyền tải. Nội dung cần được sàng lọc, chất lọc, luôn đảm bảo tính mới, tính sáng tạo.

2.2.2. Đổi mới hình thức tổ chức chương trình gala và đã ngoại thực hành tiếng

Các cuộc thi có tính tích hợp cao như “Rung chuông vàng”, “Hành trình Văn hóa”, “Đi tìm Triệu phú tri thức”, “Đường lên đỉnh núi Bài Thơ”, “Đường tới thành công”... được đưa vào chương trình Gala.

Đối với cuộc thi “Rung chuông vàng”, ngoài những câu hỏi hay, phù hợp thì cách thiết kế câu hỏi và câu trả lời trên màn hình cũng mang lại hiệu ứng cao. Theo đó, chương trình sẽ được thiết kế bằng những slides kết hợp với âm thanh, âm nhạc. Có thể sử dụng hiện vật đối với một số câu hỏi. Hình ảnh động chuông vàng hiện ra cùng với tiếng chuông ngân vang khi có học viên trả lời đúng câu hỏi cuối cùng sẽ là điểm nhấn của cuộc thi. Sự hoạt ngôn và hài hước, dí dỏm của người dẫn chương trình góp phần tạo nên sự thành công của cuộc thi. Thuyết trình và tranh biện cũng là một hình thức tổ chức gala thiết thực. Thông qua gian hàng trưng bày hiện vật, sản vật, pano ảnh, tranh, nhóm học viên thuyết

trình tại chính gian hàng đó. Ngoài thuyết trình, học viên cùng tương tác với Ban Giám khảo và các khách mời qua phần hỏi - đáp, trao đổi, phỏng vấn... Đây là điểm mới cần được áp dụng trong các chương trình tiếp theo. Diễn kịch, tiêu phẩm trên sân khấu cũng là một hình thức hấp dẫn.

Hình thức dã ngoại thực hành tiếng bao gồm các hoạt động tham quan, đi dã ngoại trong công viên hoặc một số cảnh điểm, tọa đàm, seminar, hái hoa dân chủ, thuyết trình theo chủ đề, trò chơi ngôn ngữ, trò chơi tập thể, hát, đọc thơ, hội thoại theo chủ đề, xử lý tình huống....

Trong quá trình tham quan, dã ngoại, học viên có thể ghi chép thông tin, sau đó tổng hợp, viết bài thuyết trình, tập luyện và thuyết trình trước lớp vào buổi học kế tiếp. Đồ vui cũng phù hợp đối với chương trình dã ngoại thực hành tiếng, có thể tổ chức trên phương tiện khi di chuyển hoặc tổ chức tại thực địa. Đồ vui có thể soạn theo chủ đề: câu đố về lịch sử, địa lý, chính trị, kinh tế, văn hóa, âm nhạc, người nổi tiếng... Với loại hình này, giáo viên có thể chia đội, đưa ra hiệu lệnh, có phần thưởng để tạo sự gay cần, hấp dẫn trong buổi dã ngoại.

3. Kết luận

Đổi mới nội dung, hình thức tổ chức chương trình

gala và dã ngoại thực hành tiếng Anh, tiếng Trung Quốc chính là giải pháp hiệu quả cho các hoạt động ngoại khóa để nâng cao chất lượng dạy và học ngoại ngữ tại Trung tâm Ngoại ngữ - Tin học Trường Đào tạo cán bộ Nguyễn Văn Cừ, làm phong phú thêm tri thức cho học viên, học đi đôi với hành, kiến thức gắn liền với thực tiễn.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “học phải đi đôi với hành, lí luận phải gắn với thực tiễn”, Trung tâm Ngoại ngữ - Tin học sẽ tiếp tục phát huy hiệu quả các chương trình Gala, dã ngoại thực tế để nâng cao năng lực ngoại ngữ cho cán bộ, công chức, viên chức và Nhân dân trên địa bàn tỉnh, đáp ứng yêu cầu công việc và hội nhập quốc tế trong tình hình mới

Tài liệu tham khảo

1. Chính phủ (2017). *Nghị định số 101/2017/NĐ-CP quy định về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức.*
2. Chính phủ (2021). *Nghị định số 89/2021/NĐ-CP ngày 18/10/2021 sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 101/2017/NĐ-CP về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, viên chức.*
3. Brewer, E. W. & Burgess, D. N. (2005). Professor's role in motivation students to attend class. *Journal of Industrial Teacher Education*, 42(3), 24.

Xây dựng hệ thống bài tập chủ đề hàm số.... (tiếp theo trang 56)

Dạng 3. Theo đặc trưng thứ Ba (khuynh hướng giải thích nội dung các sự kiện toán học, việc chú ý cao hơn đối với khía cạnh thực tiễn của toán học)

(TK1). *Xác định mục tiêu:* bài tập được thiết kế để vận dụng Định lý về dấu của tam thức bậc hai (giải bất phương trình bậc hai).

(TK2). *Dựa vào các nét đặc trưng của TDH đã được phân loại để thiết kế bài tập:* bài tập thiết kế theo nét đặc trưng thứ Ba của TDH (bài toán tích hợp nội môn và có liên quan thực tế).

(TK3). *Xác định các tri thức cần thiết để xây dựng bài tập theo hướng phát triển TDH và giải bài toán:* chu vi và diện tích của hình chữ nhật; Định lý về dấu của tam thức bậc hai, giải bất phương trình bậc hai.

(TK4). *Tạo mối liên kết giữa kiến thức của chủ đề và các nét đặc trưng của TDH:* Diện tích của hình chữ nhật phụ thuộc vào chiều dài hai cạnh của nó và đặt trong tình huống có liên quan thực tế.

(TK5). Chuyển thành bài toán cụ thể:

Bạn An muốn làm một hàng rào bao quanh một khu vườn hình chữ nhật để trồng rau. Bạn An chỉ có 24 mét rào. Yêu cầu diện tích khu vườn ít nhất là 20 mét vuông. Hỏi chiều rộng của khu vườn có thể nằm trong khoảng nào?

Tài liệu tham khảo

1. George Polia (2010). *Toán học và những suy luận có lí.* NXBGDVN.
2. Lê Duy Phát (2008). *Bồi dưỡng một số nét đặc trưng của tư duy hàm cho học sinh trung học cơ sở thông qua việc vận dụng quan điểm hoạt động vào dạy học môn toán.* Luận án tiến sĩ, chuyên ngành: Lý luận và Phương pháp dạy học Bộ môn Toán. Trường Đại học Vinh.
3. Nguyễn Bá Kim (2011). *Phương pháp dạy học môn Toán.* Hà Nội: NXB Đại học Sư phạm.